

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms
mokesčių inspekcijoms

2023-11-13 Nr. (18.18-31-1 Mr) R-4361

**DĖL LEIDINIO „PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ IR DOVANŲ APMOKESTINIMAS PAJAMŲ MOKESČIU“
PATIKSLINIMO**

Pranešame, kad leidinys „Prizų, laimėjimų ir dovanų apmokestinimas pajamų mokesčiu“ yra patikslintas, atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatyme (2023-05-25 įstatymo Nr. XIV-1985 redakcija) nėra numatytas valstybės tarnautojų apdovanojimas vardinėmis dovanomis.

Patikslinti šio leidinio VII skyriaus „DOVANŲ APMOKESTINIMAS“ 7.1.3.1 ir 7.1.3.3 papunkčiai.

Leidinyje skelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje adresu: www.vmi.lt / Pagrindinis / Mokesčių žinynas / Gyventojų pajamų mokestis.

PRIDEDAMA. Leidinys, 15 lapų.

Viršininko pavaduotojas

Dr. Martynas Endrijaitis

PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ IR DOVANŲ APMOKESTINIMAS PAJAMŲ MOKESČIU

Vilnius
2023 m.

TURINYS

I. ĮVADINĖ DALIS	4
II. SAŲOKOS	4
III. IŠ DARBDAVIO GAUTŲ PRIZŲ APMOKESTINIMAS	5
IV. NE IŠ DARBDAVIO GAUTŲ PRIZŲ (LAIMĖJIMŲ) APMOKESTINIMAS	6
V. LOTERIJŲ LAIMĖJIMŲ APMOKESTINIMAS	8
VI. AZARTINIŲ LOŠIMŲ LAIMĖJIMŲ APMOKESTINIMAS	8
VII. DOVANŲ APMOKESTINIMAS	9
VIII. PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ BEI DOVANŲ ĮVERTINIMAS, PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS	12
IX. PAJAMŲ MOKESČIO SUMOKĖJIMAS	13
X. PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ IR DOVANŲ DEKLARAVIMAS	13

I. ĮVADINĖ DALIS

Šio leidinio tikslas – paaiškinti gyventojų gautų prizų, laimėjimų bei dovanų deklaravimo ir apmokestinimo pajamų mokesčiu tvarką. Leidinyje gyventojams ir mokesčių išskaičiuojantiems asmenims pateikiami paaiškinimai:

- kas yra prizai, laimėjimai ir dovanos,
- kokie prizai, laimėjimai ir dovanos yra neapmokestinami,
- kokie prizai, laimėjimai ir dovanos yra apmokestinami,
 - koks pajamų mokesčio tarifas yra taikomas, apmokestinant prizus, laimėjimus ir dovanas,
 - kas turi sumokėti į biudžetą mokėtiną pajamų mokesčių,
 - kas turi deklaruoti gyventojams teiktus prizus, laimėjimus ir dovanas.

Leidinyje yra aktualus nuolatiniais Lietuvos gyventojams, gavusiems prizų, laimėjimų, dovanų, azartinių lošimų laimėjimų, nenuolatiniais Lietuvos gyventojams, gavusiems prizų, laimėjimų ir dovanų iš asmens, esančio darbdaviu, taip pat juos išmokėjusiems asmenims. Nenuolatinė Lietuvos gyventojų ne iš darbdavio gauti prizai, laimėjimai, dovanos nėra pajamų mokesčio objektas, todėl jie neapmokestinami.

Nuolatinis Lietuvos gyventojas laikomas gyventojas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tą mokesčių laikotarpį yra Lietuvoje, arba gyventojas, kuris, nors ir yra išvykęs iš Lietuvos, tačiau jo socialinių, ekonominių bei asmeninių interesų buvimo vieta tą mokesčių laikotarpį yra veikiau Lietuvoje nei užsienyje (Lietuvoje yra jo šeima, turtas, verslas ir pan.), arba gyventojas, kuris tą mokesčių laikotarpį ištiesai arba su pertraukomis Lietuvoje išbūna 183 arba daugiau dienų.

Išsamiau pripažinimo nuolatinis Lietuvos gyventojas klausimai paaiškinti leidinyje „Kas yra nuolatinis Lietuvos gyventojas pajamų mokesčio mokėjimo ir deklaravimo tikslais“ (adresu: www.vmi.lt).

II. SĄVOKOS

2.1. **Auka (dovana)** – pinigai, kilnojamieji ar nekilnojamieji daiktai, informacija, turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, taip pat kitos turtinės ir neturtinės vertybės, neatlygintinai atlikti veiksmai ir savanoriški darbai, veiksnių rezultatai, kurių įsigijimo išlaidos pagal Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 114 straipsnio 8 dalį laikomos rinkimų politinės kampanijos išlaidomis.

2.2. **Azartinių lošimų laimėjimas** – azartinio lošimo (žaidimo arba abipusių lažybų pagal nustatytą reglamentą, kai jų dalyviai, siekdami piniginių laimėjimų, savo noru rizikuoja netekti įmokėtos sumos, o laimėjimą arba pralaimėjimą lemia atsitiktinumas, kokio nors įvykio arba sporto varžybų rezultatas) piniginis laimėjimas. Tai lošimo namuose (k kazino), lošimų, lažybų ar totalizatoriaus punktuose, bingo salone, lošimo automatų salone laimėtas piniginis laimėjimas.

2.3. **Dovana** – dovanotojo (juridinio ar fizinio asmens) neatlygintinai apdovanotojo nuosavybėn perduotas turtas (nekilnojamasis ar kilnojamasis daiktas, vertybiniai popieriai, pinigai). Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.465 straipsnio 1 dalį dovana laikoma ir turtinės teisės (reikalavimo) kitai šaliai (apdovanotajam) neatlygintinis perdavimas, taip pat apdovanotojo atleidimas nuo turtinės pareigos dovanotojui ar trečiajam asmeniui.

2.4. **Loterijos laimėjimas** – pagal nustatytas taisykles organizuoto žaidimo žaidėjo (asmens, įsigijusio loterijos bilietą) išloštas piniginis arba daiktinis laimėjimas.

2.5. **Prizas, laimėjimas** – sporto varžybų, konkursų, kitokių akcijų, renginių metu gyventojų pinigais ar natūra gauti prizai ir laimėjimai (kai laimėtojas nustatomas pagal sėkmės principą arba pagal tam tikrų nustatytų sąlygų įvykdymą).

2.6. **Vardinė dovana** – dovana, teikiama gyventojui išskirtine proga (už ypach svarbių užduočių įvykdymą, nuopelnus tarnyboje), kuri paprastai yra įrašoma, dedikuojama apdovanotajam.

2.7. **Sporto veikla** – sportininko (gyventojų, kuris atlieka tam tikrą fizinę ar protinę veiklą, grindžiamą tam tikromis taisyklėmis ir organizuojamą tam tikra specialiai šiai veiklai nustatyta forma) rengimosi varžyboms ir dalyvavimo varžybose veikla. Treneris Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo taikymo tikslu nelaikomas sportininku.

2.8. **Atlikėjo veikla** – atlikėjo (aktorius, dainininko, muzikanto, dirigento, šokėjo ar kito vaidinančio, dainuojančio, skaitančio, deklamuojančio arba kitaip atliekančio literatūros, meno, folkloro kūrinius ar cirko numerius gyventojų) rengimosi viešam pasirodymui ir dalyvavimo viešame pasirodyme veikla. Atlikėjais nelaikomi gyventojai, dalyvaujantys kūrinio sukūrimo arba rengimosi viešam pasirodymui procese, tačiau nedalyvaujantys kūrinį viešai atliekant ar viešai pasirodant.

2.9. Viešas atlikimas ar pasirodymas – tai viešas kūrinio vaidinimas, dainavimas, grojimas, deklamavimas, skaitymas, šokis ar kitas kūrinio viešo atlikimo būdas tiesiogiai (gyvas atlikimas) ar pasitelkiant bet kokias priemones ar įrangą. Viešu pasirodymu taip pat laikomas dalyvavimas atlygintinai politiniuose, religiniuose, labdariniuose ar kituose panašiuose renginiuose.

Geriausi Lietuvos chorų kolektyvai dalyvauja tarptautiniame Stasio Šimkaus chorų konkurse, skirtame klausytojams su ryškiausių chorinės muzikos kūrėjų kompozicijomis supažindinti. Konkursas viešas, vyksta Klaipėdos koncertų salėje, konkurso renginiai nemokami. Choristų pasirodymas konkurse – viešas chorinių kūrinių atlikimas.

2.10. Tikslinė teritorija – užsienio valstybė ar zona, įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą. Tikslinių teritorijų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl Tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“.

III. IŠ DARBDAVIO GAUTŲ PRIZŲ APMOKESTINIMAS

3.1. Neapmokestinama iš juridinio ar fizinio asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais (toliau – iš darbdavio), pinigais ar natūra per 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestinį laikotarpį (kalendorinius metus) gautų 200 Eur prizų ir dovanų bendra vertė.

Darbuotojas 2023 m. sausio 13 d. iš darbdavio gavo 100 Eur prizą (nepiniginį), o kovo 6 d. – 100 Eur dovaną (pinigais). Kadangi bendra prizo ir dovanos vertė nėra didesnė nei 200 Eur, jie neapmokestinami.

Ši lengvata netaikoma, jeigu prizai (laimėjimai) gauti iš darbdavio – užsienio vieneto, įregistruoto ar kitaip organizuoto tikslinėje teritorijoje, ar gyventojų, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tikslinėje teritorijoje.

3.2. Apmokestinami iš darbdavio gauti prizai:

3.2.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu – prizų vertės dalis, viršijanti bendrą 200 Eur per mokestinį laikotarpį gautų (pinigais ar natūra) prizų ir dovanų vertę.

1. Darbuotojas jubiliejinės sukakties proga 2023 m. kovo 2 d. gavo 150 Eur dovaną, o balandžio 11 d. – 100 Eur vertės prizą darbdavio organizuoto renginio metu. Dovana neapmokestinama, o nuo prizo vertės dalies – 50 Eur (200 – 150), kaip viršijančios nustatytą bendrą prizams ir dovanoms neapmokestinamą 200 Eur pajamų dydį, išskaičiuojamas pajamų mokestis (20 proc.).

2. Profesionaliojo sporto klubas už pasiektus aukštus sporto rezultatus sportininkui, su kuriuo yra sudaryta sporto veiklos sutartis, savo turiniu atitinkanti darbo santykius nustatančią sutartį, skyrė 350 Eur piniginį prizą.

Prizo suma viršija 200 Eur, todėl neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama 200 Eur prizo suma, o nuo viršijančios 150 Eur (350 – 200) sumos išskaičiuojamas pajamų mokestis (20 proc.).

3.2.2. Prizai, gauti iš darbdavio – užsienio vieneto, įregistruoto ar kitaip organizuoto tikslinėje teritorijoje, ar gyventojų, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tikslinėje teritorijoje.

3.3. Iš darbdavio gautų prizų suma (vertė), priskirta gyventojų apmokestinamosioms pajamoms, apmokestinama:

3.3.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m.) mokestiniu laikotarpiu:

3.3.1.1. taikant **20 proc.** pajamų mokesčio tarifą – prizų vertei, kuri kartu su metinėmis pajamomis iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus 2018 m. ar ankstesnių metų apskaičiuotas ir ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros bei ilgalaikio darbo išmokas*),

tantjėmis, atlygiu už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautais autoriniais atlyginimais ir mažųjų bendrijų (MB) vadovų (ne narių) pajamomis už vadovavimą MB neviršija:

– 60 vidutinių šalies darbo užmokesčių (VDU) sumos (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur);

– 84 VDU sumos (2020 m. – 104 277,60 Eur);

3.3.1.2. taikant 32 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų sumai, kartu su 3.3.1.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai:

– 60 VDU sumą (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur);

– 84 VDU sumą (2020 m. – 104 277,60 Eur).

3.3.2. 2019 m. mokestiniu laikotarpiu:

3.3.2.1. taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų vertei, kuri kartu su metinėmis pajamomis iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus 2018 m. ar ankstesnių metų apskaičiuotas ir ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros bei ilgalaikio darbo išmokas*), tantjėmis, atlygiu už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautais autoriniais atlyginimais ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamomis už vadovavimą veiklą neviršija 120 VDU – 136 344 Eur sumos;

3.3.2.2. taikant 27 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų sumai, kartu su 3.3.2.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 120 VDU – 136 344 Eur sumą.

3.3.3. 2018 m. mokestiniu laikotarpiu – taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

3.4. Darbdavio darbuotojui ar jo šeimos nariui išmokėti prizai priskiriami darbuotojo su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms, todėl jie apmokestinami, taikant šiai pajamų rūšiai nustatytas pajamų mokesčio išskaičiavimo ir sumokėjimo taisykles. Mėnesio neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) prizams (kaip vienkartinio pobūdžio išmokoms, nepriskiriamoms kas mėnesį mokamam darbo užmokesčiui) netaikomas, todėl pajamų mokestis išskaičiuojamas ir sumokamas nuo visos apmokestinamosioms pajamoms priskirto prizo vertės. Tačiau, apskaičiuojant visas gyventojų metines pajamas, lemiančias metinio NPD sumą, apmokestinamosioms pajamoms priskiriami prizai yra įskaičiuojami, todėl gyventojui, kuriam NPD buvo taikytas mokestinį laikotarpį, gali atsirasti pareiga deklaruoti mokestinio laikotarpio metines pajamas, perskaičiuoti taikytiną metinį NPD ir papildomai sumokėti pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą pajamų mokestį.

IV. NE IŠ DARBDAVIO GAUTŲ PRIZŲ (LAIMĖJIMŲ) APMOKESTINIMAS

Gyventojas ne iš darbdavio gauti nepiniginiai prizai ir laimėjimai, kurių kiekvieno vertė ne didesnė kaip 100 Eur, nelaikomi natūra gautomis pajamomis. Gyventojas pajamomis pripažįstami nepiniginiai prizai ir laimėjimai, kurių vertė yra didesnė už 100 Eur, ir visi piniginiai prizai ir laimėjimai, neatsižvelgiant į jų vertę.

4.1. Neapmokestinami:

4.1.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu – sporto varžybų, kitokių akcijų, renginių metu gyventojas pinigais ar natūra ne iš darbdavio gauti prizai ir laimėjimai, kurių vertė ne didesnė nei 200 Eur, jeigu jie iš to paties asmens gaunami ne daugiau kaip šešis kartus per mokestinį laikotarpį.

Gyventojas iš to paties sporto klubo, su kuriuo nėra sudaręs sporto veiklos sutarties, per mokestinį laikotarpį gavo septynis prizus: du piniginius po 70 Eur, nepiniginį 60 Eur vertės, piniginį 50 Eur, du po 90 Eur (piniginį ir nepiniginį) ir piniginį 150 Eur. Tokiu atveju į pajamas įskaičiuojami penki prizai (70, 70, 50, 90, 150), o 60 Eur ir 90 Eur vertės nepiniginiai prizai nelaikomi gyventojas natūra gautomis pajamomis.

Šie prizai neapmokestinami, nes jų kiekvieno vertė nėra didesnė nei 200 Eur ir jų per mokestinį laikotarpį iš to paties sporto klubo buvo gauta ne daugiau kaip šešis kartus.

4.1.2. Nuo 2019-01-01: sporto varžybų prizai, kuriuos įsteigia ir skiria olimpiniam, paralimpiniam, regos, klausos ar judėjimo negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančios nevyriausybinės organizacijos, tarptautinės sporto šakų federacijos ar šių federacijų nariai, Lietuvos sporto šakų federacijos. Tokie už sporto pasiekimus skiriami prizai neapmokestinami, neatsižvelgiant į jų vertę ir į tai, ar jie gauti pinigais, ar natūra.

Iki 2018-12-31: sporto varžybų prizai, kuriuos įsteigia ir skiria olimpiniai (paralimpiniai) komitetai, tarptautinės sporto šakų federacijos, sąjungos, asociacijos ar jų nariai, Lietuvos sporto šakų federacijos, sąjungos, asociacijos. Tokie prizai neapmokestinami, neatsižvelgiant į jų vertę ir į tai, ar jie gauti pinigais, ar natūra.

4.2. Lengvata netaikoma, jeigu prizai (laimėjimai) gauti iš užsienio vieneto, įregistruoto ar kitaip organizuoto tikslinėje teritorijoje, ar gyventojų, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tikslinėje teritorijoje.

4.3. **Apmokestinami** ne iš olimpinio (paralimpinio) komiteto, tarptautinės sporto šakų federacijos ar iš šių federacijų narių, Lietuvos sporto šakų federacijos ir kitų ne iš 4.1.2 papunktyje paminėtų organizacijų per mokestinį laikotarpį gauti tokie prizai ir laimėjimai:

4.3.1. iš to paties asmens gautas septintas ir paskesni prizai ar laimėjimai. Jie yra apmokestinami, nesvarbu, ar kiekvieno jų vertė yra didesnė nei 200 Eur, ar ne.

Gyventojas per mokestinį laikotarpį iš to paties sporto klubo, su kuriuo nėra sudaręs sporto veiklos sutarties, gavo 8 prizus: 2 piniginius prizus po 200 Eur, nepiniginį 90 Eur vertės prizą, piniginį 50 Eur prizą, du prizus po 150 Eur (piniginį ir nepiniginį), piniginį 100 Eur prizą ir nepiniginį 180 Eur prizą.

Išskaitomi 7 prizai (200, 200, 50, 150, 150, 100 ir 180 Eur), nes 90 Eur vertės nepiniginis prizas nelaikomas gyventojų natūra gautomis pajamomis.

Šeši prizai neapmokestinami, nes kiekvieno iš jų suma (vertė) nėra didesnė nei 200 Eur, o nuo septintojo (180 Eur vertės), viršijančio nustatytą prizų skaičių, sumokamas pajamų mokestis (15 proc.).

4.3.2. Vienas ar keli prizai ir laimėjimai, jeigu kiekvieno jų vertė yra didesnė nei 200 Eur.

Prekybos centro organizuotoje akcijoje gyventojas laimėjo 30 000 Eur vertės automobilį. Nors tai yra vienintelis per tą mokestinį laikotarpį gyventojų gautas laimėjimas, jo vertė yra didesnė nei 200 Eur, todėl jis negali būti priskirtas neapmokestinamiems laimėjimams. Nuo visos laimėjimo vertės sumokamas pajamų mokestis (15 proc.).

Pajamų mokestis gali būti sumokamas akcijos organizatoriaus savomis lėšomis.

4.3.3. Visi prizai (*neįskaitant nepiniginių prizų, kurių kiekvieno vertė yra ne didesnė nei 100 Eur*) gauti iš užsienio vieneto, įregistruoto ar kitaip organizuoto tikslinėje teritorijoje, ar gyventojų, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tikslinėje teritorijoje.

4.4. Prizų suma (vertė), priskirta gyventojų apmokestinamosioms pajamoms, apmokestinama:

4.4.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestiniu laikotarpiu:

4.4.1.1. taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų sumai, kuri kartu su metinėmis pajamomis ne iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*neįskaitant individualios veiklos pajamų, pajamų iš paskirstytojo pelno, tantjemų, atlygio už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamų už vadovavimą veiklą*) neviršija 120 VDU sumos (2023 m. – 202 188 Eur; 2022 m. – 180 492 Eur; 2021 m. – 162 324 Eur; 2020 m. – 148 968 Eur; 2019 m. – 136 344 Eur);

4.4.1.2. taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų sumai, kartu su metinėmis 4.4.1.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 120 VDU sumą.

4.4.2. 2018 m. mokestiniu laikotarpiu – taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

V. LOTERIJŲ LAIMĖJIMŲ APMOKESTINIMAS

Nepiniginiai laimėjimai, kurių kiekvieno vertė ne didesnė nei 100 Eur, nelaikomi natūra gautomis pajamomis.

5.1. Neapmokestinami:

5.1.1. loterijų laimėjimai, 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) gauti iš loterijų organizavimo licencijas turinčių vienetų, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka moka mokestį nuo loterijų apyvartos (pavyzdžiui, akcinių bendrovių „Olifėja“, „Žalgirio loto“);

5.1.2. iš Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) valstybių vienetų, kurie šių valstybių teisės aktų nustatyta tvarka moka mokestį nuo loterijų apyvartos, gauti loterijų laimėjimai;

5.1.3. iš EEE valstybių vienetų, kurie nemoka mokesčio nuo loterijų apyvartos, taip pat ne iš EEE valstybių vienetų gauti laimėjimai, kurių vertė ne didesnė nei 200 Eur, jeigu jie iš to paties asmens gaunami ne daugiau kaip šešis kartus per mokestinį laikotarpį.

5.2. Apmokestinami:

5.2.1. didesni nei 200 Eur vertės loterijų laimėjimai, gauti iš EEE valstybių vienetų, kurie nemoka mokesčio nuo loterijų apyvartos;

5.2.2. didesni nei 200 Eur loterijų laimėjimai, septintas ir paskesni loterijų laimėjimai, gauti ne iš EEE valstybių vienetų;

5.2.3. septintas ir paskesni loterijų laimėjimai, gauti iš EEE valstybių vienetų, kurie nemoka mokesčio nuo loterijų apyvartos.

5.3. Loterijų laimėjimai, priskirti gyventojų apmokestinamosioms pajamoms, apmokestinami:

5.3.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestiniu laikotarpiu:

5.3.1.1. taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą – loterijų laimėjimų sumai, kuri kartu su metinėmis pajamomis ne iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*neįskaitant individualios veiklos pajamų, pajamų iš paskirstytojo pelno, tantjimų, atlygio už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamų už vadovavimą veiklą*) neviršija 120 VDU sumos (2023 m. – 202 188 Eur; 2022 m. – 180 492 Eur; 2021 m. – 162 324 Eur; 2020 m. – 148 968 Eur; 2019 m. – 136 344 Eur);

5.3.1.2. taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą – prizų sumai, kartu su metinėmis 5.3.1.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 120 VDU sumą;

5.3.2. 2018 m. mokestiniu laikotarpiu – taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

VI. AZARTINIŲ LOŠIMŲ LAIMĖJIMŲ APMOKESTINIMAS

6.1. Visi gyventojų gauti azartinių lošimų laimėjimai (k kazino, lošimų, lažybų ar totalizatoriaus punktuose, bingo salonuose, lošimo automatų salonuose) yra **apmokestinami**, nes azartinių lošimų laimėjimų apmokestinimo lengvatų nėra nustatyta. Pajamos, gautos iš azartinių lošimų, apmokestinamos, atsižvelgiant į viso mokestinio laikotarpio lošimų rezultata, t. y., skirtumą, apskaičiuotą iš laimėtos sumos atėmus įmokėtas sumas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais, įrodančiais patirtas išlaidas (pavyzdžiui, pagrįstas kasos aparato kvitais, banko

išrašais, pavedimais ar kitais dokumentais, iš kurių galima nustatyti įmokos gavėją, jos paskirtį, datą ir sumą).

Jeigu azartinių lošimų laimėjimai gauti, vykdant nustatyta tvarka įregistruotą individualią azartinių lošimų veiklą, iš gautų tokios veiklos pajamų gali būti atimami GPMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuoti leidžiami atskaitymai, t. y. su šiomis pajamomis susijusios gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais, arba, gyventojų pasirinkimu, 30 proc. gautų (uždirbtų) pajamų suma (šią sumą pagrįsti dokumentais nereikalaujama).

6.2. Azartinių lošimų laimėjimai apmokestinami:

6.2.1. 2023 m. (2022 m., 2021m., 2020 m., 2019 m.) mokestiniu laikotarpiu:

6.2.1.1. pajamoms iš įregistruotos individualios veiklos taikant **15** proc. pajamų mokesčio tarifą ir iš gautos pajamų mokesčio sumos atėmus mokesčio kreditą, apskaičiuotą GPMĮ 18² straipsnyje nustatyta tvarka;

6.2.1.2. taikant **15** proc. pajamų mokesčio tarifą – ne individualios veiklos azartinių lošimų laimėjimų sumai, kuri kartu su metinėmis pajamomis ne iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*neįskaitant individualios veiklos pajamų, pajamų iš paskirstytojo pelno, tantjemų, atlygio už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamų už vadovavimą veiklą*) neviršija 120 VDU sumos (2023 m. – 202 188 Eur; 2022 m. – 180 492 Eur; 2021 m. – 162 324 Eur; 2020 m. – 148 968 Eur; 2019 m. – 136 344 Eur);

6.2.1.3. taikant **20** proc. pajamų mokesčio tarifą – ne individualios veiklos azartinių lošimų laimėjimų sumai, kartu su metinėmis 6.2.1.2 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 120 VDU sumą;

6.2.2. 2018 m. mokestiniu laikotarpiu:

6.2.2.1. pajamoms iš įregistruotos individualios veiklos taikant **15** proc. pajamų mokesčio tarifą ir iš gautos pajamų mokesčio sumos atėmus mokesčio kreditą, apskaičiuotą GPMĮ 18² straipsnyje nustatyta tvarka;

6.2.2.2. taikant **15** proc. pajamų mokesčio tarifą – visais kitais atvejais.

VII. DOVANŲ APMOKESTINIMAS

7.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu **neapmokestinamos**:

7.1.1. dovanos, pinigais ar natūra gautos iš sutuoktinio, tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), senelių, brolių, seserų ir vaikaičių.

Iš šių gyventojų gautos dovanos yra neapmokestinamos, nesvarbu, kokio dydžio, kokia forma (pinigais ar natūra), kiek kartų per mokestinį laikotarpį jos gautos;

7.1.2. iš kitų gyventojų gautų dovanų vertė, ne didesnė nei 2 500 Eur per mokestinį laikotarpį).

Ši lengvata netaikoma dovanoms, gautoms iš kitų gyventojų (ne iš sutuoktinių, vaikų, įvaikių, tėvų, įtėvių, senelių, vaikaičių, brolių ir seserų), kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėje teritorijoje;

7.1.3. vardinės dovanos, gyventojams padovanotos įstatymų, kuriuose numatytas apdovanojimas vardinėmis dovanomis, nustatyta tvarka. Pavyzdžiui, vardine dovana gali būti skatinami:

7.1.3.1. pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą valstybės tarnautojai – už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmens sprendimu, o kai jį į pareigas priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, – atitinkamai Vyriausybė konkrečios valdymo srities ministro teikimu arba savivaldybės mero sprendimu (iki 2023-12-31);

7.1.3.2. pagal Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymą prokurorai – už pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą ar pasižymėjimą tarnyboje – iki 5 bazinės socialinės išmokos dydžių (toliau – BSI) vertės vardine dovana;

7.1.3.3. pagal Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutą pareigūnai – už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą vidaus reikalų ministro ar statutinės įstaigos vadovo sprendimu.

1. Už nepriekaištingą, pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą vidaus tarnybos sistemos pareigūnas (statutinis valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja Vidaus tarnybos statutas) nustatyta tvarka statutinės įstaigos vadovo sprendimu buvo apdovanotas vardine dovana (350 Eur vertės rankiniu laikrodžiu).

2. Už pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą ir pasižymėjimą tarnyboje prokuroras paskatintas vardine dovana, neviršijanti Prokuratūros įstatyme nustatyto 5 BSI vertės dydžio.

3. Už ilgametę nepriekaištingą valstybės tarnybą jubiliejinės sukakties proga valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka 2023 m. apdovanojo vardine dovana – 300 Eur vertės meno kūriniumi.

4. Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmens Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka 2023 m. apdovanojo vardine dovana – 200 Eur vertės prekybos centro dovanų kuponu (čekiu).

Šios vardinės dovanos priskiriamos apdovantų gyventojų neapmokestinamosioms pajamoms.

7.1.4. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka politinės kampanijos metu gyventojui suteiktos ir jo šiai kampanijai vykdyti panaudotos aukos ir dovanos;

7.1.5. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu – iš darbdavio gautų dovanų vertės dalis, neviršijanti 200 Eur bendros per mokestinį laikotarpį gautų (piniginių ir nepiniginių) dovanų ir prizų vertės.

1. Darbuotojui paskolą suteikęs darbdavys 2023 m. nusprendė atleisti darbuotoją nuo pareigos gražinti 200 Eur paskolos sumą.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.465 straipsnio 1 dalį apdovanojimo atleidimas nuo turtinės pareigos dovanotojui ar trečiam asmeniui taip pat laikomas dovana. Vadinas, 2023 m. (atleidimo nuo paskolos dalies momentu) darbuotojo gauta 200 Eur nauda pripažįstama jo pajamomis, gautomis dovanojimo būdu (dovana). Ši 200 Eur vertės dovana priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms, jeigu iki jos gavimo darbuotojas tą mokestinį laikotarpį iš darbdavio nebuvo gavęs kitų dovanų ir / ar prizų.

2. Lietuvos įmonė A pagal personalo nuomos sutartį perleidžia savo darbuotojus įmonei B. Įmonė B įteikė 50 Eur vertės dovaną įmonės A darbuotojui. Įmonėje B dirbančių darbuotojų, įdarbintų pagal įmonių A (nuomotojos) ir B sudarytą personalo nuomos sutartį faktiniu darbdaviu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 10 straipsnyje nustatyto turinio viršenybės prieš formą principu, laikoma įmonė B, neatsižvelgiant į tai, kad darbo užmokestį darbuotojams moka įmonė A. Įmonės B darbuotojui padovanota 50 Eur vertės dovana neapmokestinama pajamų mokesčiu.

7.2. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) **apmokestinamos** dovanos:

7.2.1. iš kitų gyventojų (ne iš sutuoktinio, tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), senelių, brolių, seserų, vaikaičių) gautų dovanų sumos (vertės) dalis, viršijanti 2 500 Eur per mokestinį laikotarpį;

1. Gyventojas 2023 m. jubiliejaus proga iš pusbrolių, pusseserių, tetų, dėdžių bei draugų gavo 3 000 Eur dovanų. 2 500 Eur suma priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms, o 500 Eur suma (3 000 – 2 500) – apmokestinamosioms pajamoms.

2. Gyventojas 2023 m. vedybų proga iš draugų gavo dovanų 3 000 Eur sumą. Ta proga jis gavo dovanų ir iš tėvų, brolio, vaikų ir sutuoktinio, tačiau jų dovanos neapmokestinamos. Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriama iš kitų gyventojų gautų dovanų 2 500 Eur suma, o 500 (3 000 – 2 500) Eur suma – apmokestinamosioms pajamoms.

7.2.2. gautos iš kitų gyventojų (ne iš artimųjų, nurodytų 7.2.1 papunktyje), kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėje teritorijoje;

7.2.3. dovanos, **gautos iš juridinių asmenų:**

7.2.3.1. iš **darbdavio** gautų dovanų vertės dalis, viršijanti 200 Eur bendrą per mokestinį laikotarpį gautų (piniginių ir nepiniginių) dovanų ir prizų vertę;

7.2.3.2. ne iš darbdavio pinigais gautos dovanos ir tos nepiniginės dovanos, kurių vertė yra didesnė nei 100 Eur. Tokiu atveju apmokestinama visa dovanos vertė. (Iki 100 Eur vertės nepiniginės dovanos, gautos neiš darbdavio, nelaikomas pajamomis natūra);

7.2.3.3. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka politinės kampanijos metu gyventojui suteiktos, tačiau asmeniniams tikslams panaudotos aukos (dovanos).

7.3. **Ne iš darbdavio** gautos dovanos, priskirtos gyventojui apmokestinamosioms pajamoms, yra apmokestinamos:

7.3.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestiniu laikotarpiu:

7.3.1.1. taikant **15** proc. pajamų mokesčio tarifą – dovanų sumai, kuri kartu su metinėmis pajamomis ne iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*neįskaitant individualios veiklos pajamų, pajamų iš paskirstytojo pelno, tantjemų, atlygio už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamų už vadovavimą veiklą*) neviršija 120 VDU sumos (2023 m. – 202 188 Eur; 2022 m. – 180 492 Eur; 2021 m. – 162 324 Eur; 2020 m. – 148 968 Eur; 2019 m. – 136 344 Eur);

7.3.1.2. taikant **20** proc. pajamų mokesčio tarifą – dovanų sumai, kartu su metinėmis 7.3.1.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 120 VDU sumą;

7.3.2. 2018 m. ir ankstesniais mokestiniais laikotarpiais – taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

7.4. Darbdavio dovanos darbuotojui ar jo šeimos nariui priskiriamos darbuotojo su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms, todėl, kai jos nėra priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms, yra apmokestinamos, taikant šiai pajamų rūšiai nustatytas pajamų mokesčio išskaičiavimo ir sumokėjimo taisykles. Mėnesio NPD dovanoms (kaip vienkartinio pobūdžio išmokoms, nepriskiriamoms kas mėnesį mokamam darbo užmokesčiui) netaikomas, todėl pajamų mokestis išskaičiuojamas ir sumokamas nuo visos dovanos vertės. Tačiau, apskaičiuojant visas gyventojui metines pajamas, lemiančias metinio NPD sumą, apmokestinamosioms pajamoms priskiriamos dovanos yra įskaičiuojamos, todėl gyventojui, kuriam NPD buvo taikytas mokestinį laikotarpį, gali atsirasti pareiga deklaruoti mokestinio laikotarpio metines pajamas, perskaičiuoti taikytiną metinį NPD ir papildomai sumokėti pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą pajamų mokestį.

7.5. **Iš darbdavio gautos** dovanos, priskirtos gyventojui apmokestinamosioms pajamoms, yra apmokestinamos:

7.5.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestiniu laikotarpiu:

7.5.1.1. taikant **20** proc. pajamų mokesčio tarifą – dovanų sumai, kuri kartu su metinėmis pajamomis iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus apskaičiuotas 2018 m. ar ankstesnių metų ir ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros bei ilgalaikio darbo išmokas*), tantjemomis, atlygiu už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautais autoriniais atlyginimais ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamomis už vadovavimą veiklą neviršija: 2021 m. ir vėlesniais metais – 60 VDU sumos (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur); 2020 m. – 84 VDU sumos (104 277,60 Eur); 2019 m. – 120 VDU sumos (136 344 Eur);

7.5.1.2. taikant **32** proc. pajamų mokesčio tarifą – dovanų sumai, kartu su 7.5.1.1 papunktyje nurodytomis pajamomis viršijančiai 60 VDU sumą – 2021 m. ir vėlesniais metais (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur), 84 VDU sumą (104 277,60 Eur) – 2020 m.;

7.5.1.3. 2019 m. mokestiniu laikotarpiu – taikant 27 proc. pajamų mokesčio tarifą dovanų sumai, kartu su 7.5.1.1 papunktyje nurodytomis 2019 m. pajamomis viršijančiai 120 VDU suma (136 344 Eur);

7.5.2. 2018 m. mokestiniu laikotarpiu – taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

VIII. PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ BEI DOVANŲ ĮVERTINIMAS, PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

8.1. Natūra gautų prizų, laimėjimų ir dovanų įvertinimas

8.1.1. Natūra gautų prizų, laimėjimų ir dovanų vertė nustatoma pagal prizo, laimėjimo, dovanos davėjo patirtas išlaidas, išskyrus tam tikras išimtis.

Gyventojui įteiktas prizas – lauko baldų komplektas, už 300 Eur įsigytas iš kitos įmonės (nesusijusio asmens). Gyventojas pajamomis pripažįstama 300 Eur suma, atitinkanti dovanotojo patirtas išlaidas.

8.1.2. Prizas, laimėjimas ar dovana įvertinamas pagal tikrąją rinkos kainą prizų, laimėjimų, dovanų gavimo metu tokiais atvejais:

8.1.2.1. kai jie įteikti ilgalaikiu turtu, nurodytu Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlyje (pavyzdžiui, nekilnojamuoju daiktu);

8.1.2.2. kai jie įteikti turtu, kurį gamina ir (ar) parduoda prizo, laimėjimo, dovanos davėjas;

8.1.2.3. kai prizo, laimėjimo, dovanos davėjo patirtos išlaidos neatspindi jo tikrosios rinkos kainos.

Tikroji rinkos kaina – tai suma, už kurią gali būti apsikeista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaityti nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimai. Natūra teikiamo prizo, laimėjimo ar dovanos apskaičiuota tikroji rinkos kaina turi būti lygi tokio paties tuo pat metu perkamo ir parduodamo daikto kainai, dėl kurios susitartų nepriklausomi asmenys (pirkėjas ir pardavėjas).

Lietuvos įmonė iš susijusio asmens – televizorius gaminančios įmonės įsigijo televizorių, už kurį sumokėjo 500 Eur ir kurį kaip dovaną įteikė darbuotojui. Įprasta televizoriaus pardavimo kaina – 550 Eur. Kadangi įmonės patirtos išlaidos neatspindi dovanos tikrosios rinkos kainos, ji įvertinama tikrąja rinkos kaina. Gyventojas pajamomis pripažįstama 550 Eur suma.

8.2. Prizo, laimėjimo ar dovanos vertę apskaičiuoti privalo jo davėjas, kai apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą pajamų mokesčių privalo mokesčių išskaičiuojantis asmuo (pavyzdžiui, Lietuvos įmonė). Kai prizas, laimėjimas, dovana yra gaunama iš gyventojas arba iš užsienio valstybės, natūra gauto prizo, dovanos ar laimėjimo vertę apskaičiuoti privalo pats ji gavęs gyventojas.

8.3. Prizo, dovanos ar laimėjimo pripažinimo gautu momentas

8.3.1. Prizo, laimėjimo ir dovanos gavimo momentu laikomas momentas, kada jie (pinigais ar natūra) įteikiami, – jeigu jie yra priskirti pajamoms, pajamų mokesčių nuo kurių išskaičiuoti privalo juos teikiantis asmuo (pavyzdžiui, kai laimėjimą išmoka Lietuvos įmonė).

Akcinė bendrovė kaip prizą (laimėjimą) teikia atitinkamos vertės kuponą, suteikiantį teisę jį gaunančiam gyventojui per dvejus metus iš kelionės organizuojančios įmonės įsigyti išvyką į pasirinktą užsienio šalį. Kuponas gyventojui bus įteiktas tuomet, kai bendrovė pagal organizuojančios įmonės pateiktą sąskaitą sumokės už šį kuponą.

Prizo gavimo momentas – kuponą įteikimo gyventojui diena.

8.3.2. Jeigu prizas, dovana ar laimėjimas priskiriamas pajamoms, mokesčių nuo kurių sumokėti privalo pats gyventojas (pavyzdžiui, kai prizą įteikia užsienio valstybės įmonė), jo gavimo momentu laikoma data, kai jis faktiškai gaunamas.

Gyventojas Danijos bendrovės organizuotoje loterijoje laimėjo piniginį laimėjimą. Data, kai laimėti pinigai pervesti į gyventoją sąskaitą, laikoma laimėjimo gavimo diena.

IX. PAJAMŲ MOKESČIO SUMOKĖJIMAS

9.1. Asmuo, privalantis sumokėti pajamų mokestį nuo prizų, laimėjimų ir dovanų vertės

9.1.1. Kai apmokestinamosioms pajamoms priskirtą prizą, dovaną ar laimėjimą (išskyrus loterijų laimėjimą ir azartinių lošimų laimėjimą) gyventojas gauna iš Lietuvos vieneto, užsienio vieneto, veikiančio per nuolatinę buveinę Lietuvoje, ar iš nenuolatinio Lietuvos gyventojų, veikiančio per nuolatinę bazę Lietuvoje, pajamų mokestį nuo jų apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą privalo jį **teikiantis asmuo** (mokestį išskaičiuojantis asmuo).

9.1.2. Kai apmokestinamosioms pajamoms priskirtą prizą, laimėjimą ar dovaną gyventojas gauna iš užsienio vieneto, veikiančio ne per jo nuolatinę buveinę Lietuvoje, iš nenuolatinio Lietuvos gyventojų ar nenuolatinio Lietuvos gyventojų, veikiančio ne per nuolatinę bazę Lietuvoje, pajamų mokestį turi sumokėti pats **gyventojas**.

Iš kitų nuolatinių Lietuvos gyventojų 4 000 Eur vertės dovanas per mokestinį laikotarpį gavęs gyventojas nuo 1 500 Eur sumos (4 000 - 2 500) pajamų mokestį turės sumokėti pats.

9.1.3. Pajamų mokestį nuo azartinių lošimų pajamų ir apmokestinamosioms pajamoms priskirtų loterijų laimėjimų, neatsižvelgiant į tai, iš kokių šaltinių jie gauti, apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą privalo pats **gyventojas**.

9.2. Pajamų mokesčio sumokėjimo terminai

9.2.1. Pajamų mokestį, apskaičiuotą nuo išmokėtų (įteiktų) prizų (laimėjimų) ar dovanų, mokestį išskaičiuojantis asmuo privalo sumokėti į biudžetą:

9.2.1.1. iki to paties mėnesio 15 dienos, – kai prizai, dovanos ar laimėjimai išmokėti (įteikti) iki to mėnesio 15 dienos;

9.2.1.2. iki to paties mėnesio paskutinės dienos, – kai prizai, dovanos ar laimėjimai išmokėti (įteikti) po to mėnesio 15 dienos.

9.2.2. Kai prizo ar dovanos davėjas yra darbdavys, ir darbo užmokestis yra mokamas dalimis, pajamų mokestis nuo prizo ar dovanos turi būti sumokėti tokiais pat terminais kaip ir nuo darbo užmokesčio.

9.2.3. Kai pajamų mokestį turi sumokėti pats gyventojas, jis turi būti sumokėtas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, kurį prizas, dovana ar laimėjimas buvo gautas, iki kito mokestinio laikotarpio **gegužės 1^a** dienos.

X. PRIZŲ, LAIMĖJIMŲ IR DOVANŲ DEKLARAVIMAS

10.1. Duomenų apie gyventojams įteiktus prizus (laimėjimus), dovanas pateikimas

10.1.1. Darbdaviu esantis Lietuvos vienetas, užsienio vienetas, veikiantis per nuolatinę buveinę Lietuvoje, nenuolatinis Lietuvos gyventojas, veikiantis per nuolatinę bazę Lietuvoje, nuolatinis Lietuvos gyventojas, darbuotojams (nuolatiniais ir nenuolatiniais Lietuvos gyventojams) 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu išmokėtus prizus bei dovanas, priskirtus **apmokestinamosioms** pajamoms, privalo deklaruoti:

10.1.1.1. Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formoje (bendromis sumomis kartu su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusiomis pajamomis). Šią deklaraciją pateikti mokesčių administratoriui privaloma pasibaigus mokestiniam laikotarpiui **iki kito mėnesio 15 dienos**;

10.1.1.2. priskirtus apmokestinamosioms ir neapmokestinamosioms pajamoms (įrašomi duomenys apie kiekvienam gyventojui išmokėtas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių išmokų sumas) Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskirtų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formoje ir GPM312L ir GPM312U prieduose. Ši deklaracija ir jos priedai pateikiami iki kito mokestinio laikotarpio **vasario 15 dienos**.

10.1.2. **Nesantis darbdaviu** Lietuvos vienetas, užsienio vienetas, veikiantis per nuolatinę buveinę Lietuvoje, nenuolatinis Lietuvos gyventojas, veikiantis per nuolatinę bazę Lietuvoje, 2023

m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu išmokėjęs **apmokestinamosioms** pajamoms priskirtus prizus (laimėjimus) bei dovanas, privalo deklaruoti:

10.1.2.1. bendromis sumomis Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formoje. Šią deklaraciją pateikti mokesčių administratoriui privaloma pasibaigus mokestiniam laikotarpiui iki kito mėnesio 15 dienos;

10.1.2.2. priskirtus apmokestinamosioms ir neapmokestinamosioms pajamoms, – Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskirtų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formoje. Joje neprivaloma deklaruoti asmens, nesusijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais išmokėtų 200 Eur neviršijančių varžybų ir kitų prizų (laimėjimų), jeigu jie buvo išmokėti ne daugiau kaip 6 kartus per mokestinį laikotarpį.

10.2. Azartinių lošimų ir loterijų laimėjimus išmokėjusių asmenų pareiga deklaruoti gyventojams išmokėtus azartinių lošimų laimėjimus ir loterijų laimėjimus

Lietuvos vienetas, užsienio vienetas, veikiantis per nuolatinę buveinę Lietuvoje, ir nenuolatinis Lietuvos gyventojas, veikiantis per nuolatinę bazę Lietuvoje, 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m., 2018 m.) mokestiniu laikotarpiu išmokėtus azartinių lošimų ir loterijų laimėjimus privalo deklaruoti:

10.2.1. Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskirtų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formoje ir jos prieduose GPM312L ir GPM312U prieduose. Šią deklaraciją pateikti mokesčių administratoriui privaloma pasibaigus mokestiniam laikotarpiui iki **kito mėnesio 15 dienos**;

10.2.2. Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formoje (bendromis sumomis), kai nuo azartinių lošimų ir loterijų laimėjimų išmokas išmokantis asmuo išskaičiavo arba savomis lėšomis sumokėjo pajamų mokestį. Ši deklaracija ir jos priedai pateikiami iki kito mokestinio laikotarpio **vasario 15 dienos**.

10.3. Gyventojų pareiga deklaruoti gautus prizus (laimėjimus), loterijų laimėjimus, azartinių lošimų laimėjimus, dovanas

10.3.1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas privalo pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją vien dėl prizų (laimėjimų), loterijų laimėjimų, azartinių lošimų laimėjimų ar dovanų gavimo, jeigu:

10.3.1.1. apmokestinamosioms pajamoms priskirti prizai (laimėjimai) yra gauti iš nuolatinio Lietuvos gyventojų, iš užsienio vieneto, veikiančio ne per nuolatinę buveinę Lietuvoje, iš nenuolatinio Lietuvos gyventojų, veikiančio ne per nuolatinę bazę Lietuvoje;

10.3.1.2. yra gauti azartinių lošimų laimėjimai (nuo 2019 m., nesvarbu, ar skirtumas tarp mokestiniu laikotarpiu laimėtų ir įmokėtų per mokestinį laikotarpį sumų yra teigiamas ar neigiamas; iki 2018-12-31 – kai skirtumas tarp mokestiniu laikotarpiu laimėtų ir įmokėtų per mokestinį laikotarpį sumų yra teigiamas);

10.3.1.3. yra gauti apmokestinamosioms pajamoms priskirti loterijų laimėjimai (neatsižvelgiant į sumą (vertę), arba tokie neapmokestinamosioms pajamoms priskirti loterijų laimėjimai, kurių suma (vertė) per 2018 m. mokestinį laikotarpį yra didesnė nei 1 000 Eur, nesvarbu, iš kokio šaltinio jie gauti;

10.3.1.4. dovanos yra gautos iš kitų gyventojų (ne iš sutuoktinių, vaikų, įvairių, tėvų, įtėvių, senelių, brolių, seserų, vaikaičių), o jų suma yra didesnė nei 2 500 Eur per mokestinį laikotarpį;

10.3.1.5. dovanos gautos iš sutuoktinių, vaikų, įvairių, tėvų, įtėvių, senelių, brolių, seserų, vaikaičių, jeigu jos nėra įtrauktos į atitinkamo mokestinio laikotarpio Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą. Gyventojui, mokestiniu laikotarpiu gavusiam dovanų iš šių asmenų, prievolė deklaruoti pajamas atsiranda, jeigu tokių pinigais ir kilnojamaisiais daiktais gautų pajamų suma per 2018 m. mokestinį laikotarpį yra didesnė nei 2 500 Eur.

10.3.2. Nuolatinis Lietuvos gyventojas privalės pateikti 2019 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti joje perskaičiuotą pajamų mokestį nuo iš darbdavio gautų apmokestinamosioms pajamoms priskirtų prizų, laimėjimų, dovanų sumos, kartu su pajamomis iš **darbo santykių** ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus 2018 m. ar ankstesnių metų apskaičiuotas pajamas iš darbo santykių, ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros bei ilgalaikio darbo išmokas*), tantjemomis ar atlygiu už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, mokamu vietoje tantjemų ar kartu su jomis, iš darbdavio gautais autoriniais atlyginimais ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamomis už vadovavimą veiklą viršijančiomis: 2023 m., 2022 m., 2021 m. – 60 VDU sumą (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur), 2020 m. – 84 VDU sumą (104 277,60 Eur), 2019 m. – 120 VDU sumą (136 344 Eur). 2023 m., 2022 m., 2021 m. 60 VDU viršijanti pajamų suma, o 2020 m. 84 VDU

viršijanti pajamų suma apmokestinama taikant **32 proc.** pajamų mokesčio tarifą, 2019 m. – 120 VDU viršijanti suma – taikant **27 proc.** pajamų mokesčio tarifą.

10.3.3. Nuolatinis Lietuvos gyventojas privalės pateikti 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti joje perskaičiuotą (taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą) pajamų mokestį nuo gautų prizų, laimėjimų, dovanų, azartinių lošimų laimėjimų sumos, kartu su kitomis apmokestinamosiomis pajamomis **ne iš darbo santykių** ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno, individualios veiklos pajamas, tantjemas ar atlygį už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, paskolų komitete, mokamą vietoje tantjemų arba kartu su jomis, iš darbdavio gautus autorinius atlyginimus ir mažųjų bendrijų vadovų (ne narių) pajamas už vadovavimą veiklą*) viršijančiomis 120 VDU sumą (2023 m. – 202 188 Eur; 2022 m. – 180 492 Eur; 2021 m. – 162 324 Eur; 2020 m. – 148 968 Eur; 2019 m. – 136 344 Eur).

10.3.4. Jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas teikia metinę pajamų mokesčio deklaraciją (nesvarbu, dėl kokių priežasčių), tai joje turi nurodyti visus prizus (laimėjimus), loterijų laimėjimus, azartinių lošimų laimėjimus ir dovanas, kurie yra priskirti apmokestinamosioms pajamoms, taip pat priskirtus neapmokestinamosioms pajamoms, jeigu jie nėra nurodyti atitinkamo mokestinio laikotarpio Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašė.

10.3.5. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas privalės pateikti 2019 m. ar vėlesnio mokestinio laikotarpio metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti joje perskaičiuotą pajamų mokestį nuo iš darbdavio gautų apmokestinamosioms pajamoms priskirtų prizų, laimėjimų, dovanų sumos, kartu su pajamomis iš darbo santykių ar jų esmę atitinkančių santykių (*išskyrus 2018 m. ar ankstesnių metų apskaičiuotas ir ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros bei ilgalaikio darbo išmokas*), tantjemomis ar atlygiu už veiklą stebėtojų taryboje, valdyboje, mokamu vietoje tantjemų arba kartu su jomis, viršijančiomis: 2021 m. ir vėlesniais metais – 60 VDU sumą (2023 m. – 101 094 Eur; 2022 m. – 90 246 Eur; 2021 m. – 81 162 Eur); 2020 m. – 84 VDU sumą (104 277,60 Eur); 2019 m. – 120 VDU sumą (136 344 Eur).

10.4. Prizų (laimėjimų), loterijų laimėjimų, azartinių lošimų laimėjimų, dovanų deklaravimas gyventojų metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje

10.4.1. 2023 m. (2022 m., 2021 m., 2020 m., 2019 m.) mokestinio laikotarpiu gauti prizai (laimėjimai), loterijų laimėjimai, azartinių lošimų laimėjimai bei dovanos deklaruojami, užpildant pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formą ir jos atitinkamą priedą arba pasinaudojus programine priemone – vedliu. Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos ir jos priedų formos patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VA-93.

10.4.2. 2018 m. mokestinio laikotarpiu gauti prizai (laimėjimai), loterijų laimėjimai, azartinių lošimų laimėjimai bei dovanos deklaruojami, užpildant Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formą ir jos atitinkamą priedą. GPM308 forma ir jos priedų formos patvirtintos VMI prie FM viršininko 2009 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. VA-96. Prizai, dovanos (laimėjimai) ir loterijų laimėjimai, priskirti neapmokestinamosioms pajamoms (įskaitant ir nurodytus Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašė, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas juos pageidauja deklaruoti), nurodomi šios deklaracijos GPM308N priede, o priskirti apmokestinamosioms pajamoms (įskaitant azartinių lošimų laimėjimus) – GPM308P priede.

10.4.3. Užpildytą metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir reikalingus jos priedus mokesčių administratoriui gyventojas pateikti privalo mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, iki kito mokestinio laikotarpio **gegužės 1*** dienos. Prie teikiamos deklaracijos nereikia pateikti pajamas pagrindžiančių dokumentų, iškilus klausimams, jie pateikiami mokesčių administratoriaus prašymu.

10.5. Dovanojimo būdu gautas pajamas pagrindžiančios sutartys turi būti sudarytos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.469 straipsnyje nustatyta forma, t. y.:

10.5.1. sutartis, kai dovanojama didesnė kaip 1 500 eurų suma, turi būti rašytinės formos;

10.5.2. nekilnojamojo daikto dovanojimo sutartis, taip pat dovanojimo sutartis, kurios suma didesnė kaip 14 500 eurų, turi būti notarinės formos.

Nekilnojamojo daikto ar daiktinės teisės į jį dovanojimo sutartis teises pasekmes tretiesiems asmenims sukelia tik tuo atveju, jei sutartis įregistruota viešame registre.

* Atsižvelgiant į Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ paskelbtą karantiną, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2020 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. VA-24 „Dėl atidedamo gyventojų pajamų mokesčio deklaravimo, apskaičiavimo ir sumokėjimo termino“ nustatyta, kad 2019 m. mokestinio laikotarpio pajamų mokesčio deklaracijos turi būti pateiktos ir pajamų mokestis sumokėtas iki 2020 m. liepos 1 d.

